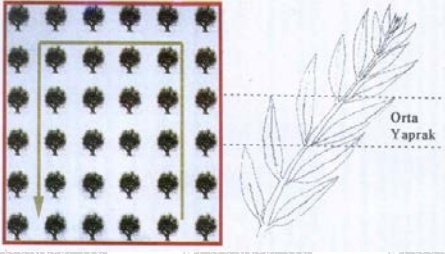

**S.S.
TARIŞ
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI
TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ
BİRLİĞİ**

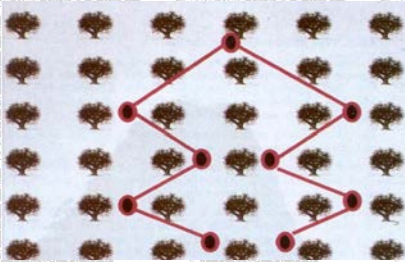
**ZEYTİN YETİŞTİRİCİLİĞİ
VE
HASTALIK-ZARARLI
TAKVİMİ**

O C A K

- Gübre uygulamalarını analize göre yapınız.

Yaprak örneği alınma şekli

Toprak örneği alınma şekli

Azot noksanlığı

Azot noksanlığında yaprakların bir kısmında veya hepsinde sarılık(kloroz) meydana gelir. Ağaçların alt ve orta kısımlarında yaprak dökümü olur. Sürgünlerde zayıflık, sürgün oluşumunda ve yapısında azalma görülür.

Fosfor noksanlığı

Fosfor noksanlığında gelişme yavaşlar, yapraklar küçülür. Dallarm boğum araları kısalmır, kökler zayıflar. Çiçeklenme azalmır, çiçek açması gecikir. Dolayısıyla meyve bağlama olayı da olumsuz etkilenir

Potasyum noksanlığı

Potasyum noksanlığında, yaşlı yapraklarda uç klorozları ve nekrozlar, ucu kahverengi dibi sarı yapraklar görülür. Yapraklarda ve meyvelerde küçülme, meyve et oranı ve yağ miktarında azalma olur.

O C A K

Kalsiyum noksanlığı

Kalsiyum noksanlığında, filizlerde kolay kırılmalar ve kurumalar, yapraklarda dökülmeler, koparılan yapraklarda sertleşmeden kuruma ve genç yapraklarda üşümeye karşı duyarlılık görülür.

Magnezyum noksanlığı

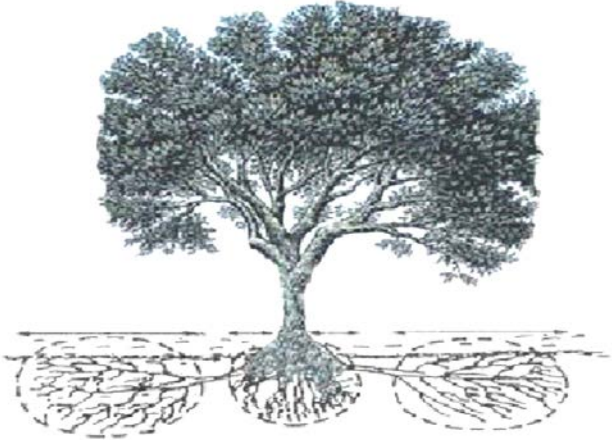
Magnezyum noksanlığında, yaprak uçundan veya kenarlarından başlayan sararmalar, orta damar boyunca ve yaprak dibinde ise yeşil kısımlar görülür.

Çinko noksanlığı

Çinko noksanlığında, yapraklarda damar arasında sararma, rozetleşme, küçülme ve şekil bozuklukları görülür.

Bor noksanlığı

Bor noksanlığında genç yapraklarda, yaprak ucundan başlayan V şeklinde kloroz ve nekrozlar görülür. Yapraklarda küçülme, dökülme, rozetleşme, sürgün ucunda kurumalar, ve yanlara doğru büyüme meydana gelir.

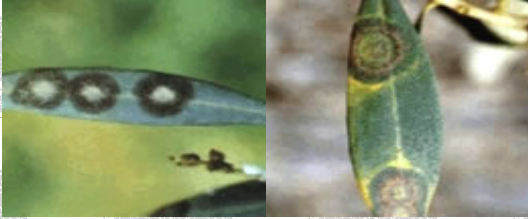

Zeytin Ağacı Kök Sistemi

ŞUBAT

- Zeytin Halkalı Leke Hastalığı ve Zeytin Dal Kanseri Hastalığına karşı mücadele yapmayı unutmayın.
- Gübreleme uygulamalarına devam edebilirsiniz.

Halkalı Leke Hastalığı: Yapraklar, hastalık nedeniyle görevlerini tam olarak yapamadıklarından, az meyve tutumuna ve meyvelerin erken dökülmesine neden olurlar. Salgın yıllarında, yaprakların tamamının dökülmesiyle ağaçlar adeta çıplak kalabilirler. Özellikle ilkbaharı yağışlı ve serin veya kışı ılık geçen ve ani iklim değişikliklerinin olduğu yıllarda, hastalığın daha fazla yayıldığı gözlenmektedir.

Mücadelesi :

Kimyasal mücadele; Aşağıdaki takvime göre ve adı geçen ilaç veya ilaç grubundan sadece birisini seçerek kimyasal mücadele uygulanır:

1. İlaçlama: İlkbahar sürgünleri görülmeden hemen önce (Şubat),
2. İlaçlama: Çiçek somakları belirginleştikten sonra, çiçekler açmadan önce (Nisan)

Etkili Madde Adı ve Oran	Form. Tipi	Doz (Preparat/ 100 lt su)
Bakır sülfat, %99.5 + Sönmemiş kireç	%2'lik Bordo Bulamacı	2000 g + 1000 g
Bakır sülfat, %99.5 + Sönmemiş kireç	%1 lik Bordo Bulamacı	1000 g + 500 g
Bakır oksit , %50	WP	400 g
Bakır oksiklorür , %50	WP	400 g
Bitertanol, %25	WP	100 g
Bakır Hidroksit, % 53,8	WP	175 g
Hazır Bordo Bulamacı	WP	1500 g

ŞUBAT

Zeytin Dal Kanseri: Zeytin dal kanseri, zeytin ağacının gövde dal ve sürgünlerinde değişik büyüklükte ur ve siğiller şeklinde görülür. Bunların büyüklüğü hastalığın bulaştığı yara büyüklüğü ile ilgilidir. Krem – yeşil renkte canlı ur ve siğiller içinde bulunan bakteri nemli ve yağışlı havalarda bu taze ur ve siğillerin yüzeyine çıkar. Buradan yağmur suları, rüzgar ve böceklerle kolayca yayılır. Budama aletleri, sırkla hasat ve bulaşık aşı kalemleri de hastalığın yayılmasını sağlar. Bakterinin optimum gelişme sıcaklığı 25-26°C, maksimum sıcaklığı 34-35°C dir. Minimum sıcaklık isteği ise 12°C’ dir. Termal ölüm noktası 43-46°C’ dir.

Mücadelesi:

Kimyasal Mücadele : Hastalığın oluşmasına elverişli yaraların oluştuğu hasad ve budama işlemleri ile soğuk zararı sonrası ağaçlar Bordo Bulamacı kullanılarak ilaçlanmalıdır. Ayrıca, tümör belirtilerinin ortaya çıktığı ve bakterilerin inaktif hale geldiği Temmuz-Ağustos aylarında bahçe kontrol edilerek çok urlu kurumuş dallar temizlendikten sonra % 5’ lik göztaşı erigi sürülür.

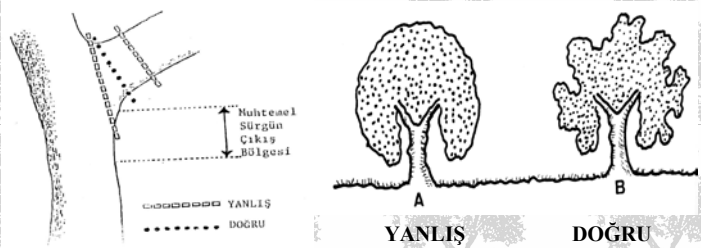
Etkili Madde Adı ve Oranı	Form. Tipi	Doz (Preparat/ 100 lt su)
Bakır sülfat, %99.5 + Sönmemiş kireç	%2’lik Bordo Bulamacı	2000 g + 1000 g
Bakır sülfat, %99.5 + Sönmemiş kireç	%1 lik Bordo Bulamacı	1000 g + 500 g

M A R T

- Budama işlemlerine başlayabilirsiniz
- Zeytin Kurdu zararlısına karşı dikkatli olun

Ağaçlar Niçin Budanmalıdır:

- Ağaçları en kısa zamanda mahsule yatırılması ve uzun zaman mahsul çağında tutulması;
- Ağaçlarda sağlam ve dengeli bir taç elde etmek ve bu şekli muhafaza etmek;
- Ağaçlarda kök ile taç arasındaki dengenin kurulması ve muhafaza edilmesi,
- Ağaçların tacında yaprak miktarı/odun miktarı oranını en yüksek seviyede tutmak ve bu oranı düşürecek odun kısımlarının çoğalmasını önlemek;
- Ağaçlarda sürgün oluşturma ve meyve verme fonksiyonları arasında denge sağlamak;
- Yıllar itibariyle meyve verimindeki farkın azaltılması ve daha muntazam ürün elde edilmesi;
- Mahsul miktarının artırılması ve kalitenin iyileştirilmesi için budama uygulanır.

Budama Ne Zaman Yapılmalıdır: Budama yılın her mevsiminde yapılabilir. Ancak, don tehlikesi olan yerlerde budamaya başlamak için ilkbahar don tehlikesinin geçmesi beklenmelidir. Çünkü, budanmamış ağaç tacının soğuk girişini önleyerek ağaçlarda oluşabilecek soğuk zararını azalttığı veya tamamen önlediği, budanmış ağaçlarda ise çok şiddetli soğuk zararı olabildiği unutulmamalıdır. İdeali, budamanın ilkbahar da don tehlikesi geçtikten sonra ve sürgün büyümesi başlamadan yapılmasıdır. Budama işlemi bitirilemezse, ilkbahar sürgün büyümesi başladıktan sonra da budamaya devam edilebilir. Budama her yıl hafif de olsa yapılmalıdır. Yapılmadığı takdirde iki yılda bir, dolu yılın başında budamanın yapılması, var-yok yılı arasındaki farkın azalması bakımından tavsiye edilir. 4-5 yılda bir yapılan budamalar ise çok sert kesimlere neden olmaktadır. Bunun sonucu olarak da periyoditesi artmaktadır.

M A R T

Zeytin Kurdu: Yılda 1 nesil veren ve kışı toprakta pupa döneminde (hareketsiz uyku hali) geçiren bu zararlı İlbaharda Mart-Nisan aylarında ergin halde ortaya çıkmaktadır. Erginleri zeytinde yaprak, çiçek ve meyvelerde beslenerek zarar oluşturmaktadır. Erginler çekirdeğin sertleşme dönemine kadarki meyve döneminde daha yoğun olmak üzere yaz aylarında beslenmekte ve meyvelere limon sarısı renkte yumurta koymaktadır.

Mücadelesi:

Zeytin Kurdu ufak bir sarsıntıda kendisini yere atar veya uçar. Güneşsiz havalarda uyuşuktur. Bu nedenle Mart-Nisan ayından itibaren sabah güneş doğmadan önce ağaçların altına çarşaf serilip ağaçlar silkelenmeli ve düşen böcekler toplanıp öldürülmelidir. Ayrıca, Temmuz-Eylül sonu arasında dökülen zeytinler toplanıp imha edilmelidir. Zararlıya karşı yapılacak kontrollerde **1(bir) ergin böcek dahi görülse** hemen ilaçlama yapılmalıdır.

Etkili MaddeAdı ve Oram	Form. Tipi	Doz (Preparat/ 100 lt su)
Dimethoate 400g/l	EC	150 ml

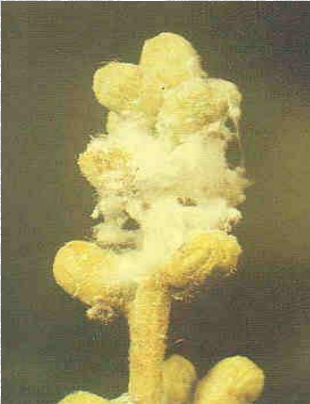

N İ S A N

- Budama çalışmalarına devam edebilirsiniz.
- Toprağın tavına göre kültüvatör veya diskaro çekebilirsiniz.
- Halkalı Leke Hastalığına karşı 2. ilaçlamayı yapabilirsiniz.
- Çiçekleme süresince görülen önemli zararlılara (Zeytin Güvesi, Pamuklu Bit, Çiçek Sap Sokanı) karşı dikkat ediniz.

Pamuklu Bit ve Zeytin Güvesi her yıl görülmekte ve zarar durumlarına göre zorunlu olmadıkça doğal düşmanların korunması amacıyla çiçek döneminde ilaç müdahaleleri önerilmemektedir. Ancak bu zararlılar somak oluşumu ve çiçeklenme döneminde de takip edilerek gözden kaçırılmamalı ve gerektiğinde derhal mücadeleye başlanmalıdır.

N İ S A N

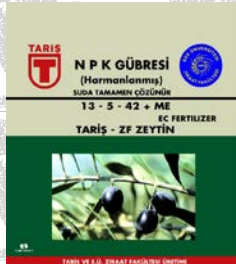
Çiçek Sap Sokanı ise; her yıl görülmemekte birlikte rastlandığı yörelerde ki zeytin ağaçlarında; çiçek somakları, çiçek salkımları veya çiçeklerinde emgi yapmak suretiyle bu kısımlarda adeta yanmış görüntüsü vererek kurumalarına, dökülmelerine yol açarken bu zarar, yöre ve yıllara göre değişen oranda olmak üzere % 100'e varan oranlarda dahi zarara neden olabilmektedir. Ayrıca bu zararlının zeytin sürgünlerine yumurta bırakması sırasında oluşturduğu yaralar nedeniyle filizler ve ince dallarda kurumalar görülmekte bu da hem o yılın hem de gelecek yılın zeytin verimini olumsuz etkilemektedir.

Mücadelesi:

Etkili MaddeAdı ve Oranı	Form. Tipi	Doz (Preparat/ 100 lt su)
Dimethoate 400g/l	EC	150 ml

- Zararlılarla yapılacak olan mücadelede ağaçların eksikliği görülen besin maddeleri yönünden desteklemek için TARIŞ-ZF yaprak gübresini kullanabilirsiniz.

M A Y I S

- Toprağın tavına göre kültivatör veya diskaro çekebilirsiniz.
- Zeytin dalları kabuk vermeye başladığında aşı çalışmalarına başlayabilirsiniz.
- Sulama yapılan alanlarda azotlu gübrenin 2. kısmını verebilirsiniz.
- Zeytin Yara Koşnili zararlısına dikkat ediniz.

İki çeşit aşı vardır.

1. Göz aşıları: Meyve ağaçlarının çoğaltılmasında, kalem aşılara nisbetle daha çok uygulanmaktadır. Bitkinin kabuk verme zamanı kullanılacak göz aşısı metodunu tayin eder. Zamanlara göre göz aşısı;

- a) Sonbahar göz aşısı (durgun göz aşısı),
- b) İlkbahar göz aşısı (erken sürgün göz aşısı),
- c) Haziran (geç sürgün) aşısı.

2. Kalem aşıları: Göz aşısı yapılamayacak kadar kartlaşmış olan meyve ağaçlarına kalem aşıları yapılır. Pratikte en çok kullanılanları; kakma aşı, çoban aşısı, yarma aşı ve İngiliz aşısıdır.

M A Y I S

Zeytin Yara Koşnili: Kısmen solmaya yüz tutan ve zayıf kalan ağaçlarda küçük don çatlaklarına ve sırk yaralarına yerleşerek, bitkinin özsuğunu emmek suretiyle zararlı olmaktadır. Mücadelesi yapılmadığı zaman ağaç çalılışmakta, dal ve dalcıkları kurumaktadır.

Mücadelesi:

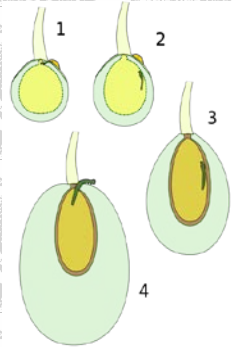
Etkili Madde Adı ve Oranı	Form. Tipi	Doz (Preparat/ 100 lt su)	A ç ı k l a m a
Yazlık mineral yağ , %70	EM	1500 ml	- Parazitlenmenin %50'nin altında olduğu bahçelerde, yumurtaların %50'sinin açıldığı zaman ilaçlanmalıdır. - Çiçek zamanı ilaçlama yapılmamalıdır.
Yazlık mineral yağ , %85	EM	1250 ml	

HAZİRAN

- İhtiyaca göre sulama çalışmalarına başlayabilirsiniz.
- Zeytin Yara Koşnili zararlısına dikkat ediniz.
- Zeytin Güvesi meyve nesline karşı dikkatli olunuz. Gerekteğinde mücadele zamanını kaçırmadan ilaçlamaya başlayabilirsiniz.
- Zeytin Kara Koşnili zararlısına dikkat ediniz.
- Yeni tesislerde Fidan Tırtılı zararlısına dikkat ediniz. Zarar başladığında ilaçlamaya başlayabilirsiniz.

Zeytin Güvesi Meyve Nesli: Ergin güve zeytin danelerinin iri karabiber büyüklüğünü almış meyvelerin çanak yaprakları üzerine yumurta bırakırlar. Bir haftada açılan yumurtalardan çıkan larvalar, meyve sapı dibinden meyvenin içine girerler ve çekirdeğe doğru yol alırlar. Larvalar meyveye girerken, sapla meyvenin bağlantısını bozarlar. Bu tür meyveler buruşup kararır ve dökülür. Bunlara "karabiber dökümü" denir. Meyve içine giren larvalar, önceleri çekirdek evinin iç yüzünde, daha sonra tohum teşekkül etmeye başlayınca, tohumla beslenerek gelişmelerini sürdürürler. Burada gelişen larva yine meyve sapı dibinden dışarıya çıkarlar.

- Larvanın daneye girişi (1) (Haziran başında)
- Larva çekirdekte besleniyor (2-3) (Temmuz-Ağustos)
- Larva daneyi terk ediyor (4) (Eylül)

HAZİRAN

Zeytin Kara Koşnili: Zeytin kara koşnili larva ve ergin dönemlerinde ağacın özsuynunu emerek beslenir ve salgıladığı tatlı madde bütün ağacı sarar. Saprofit mantarlar bu tatlı maddede çabuk ürediğinden karaballık hastalığı (fumajin) meydana gelir. Bir yandan özsuynun emilmesi, diğer yandan karaballığın fotosenteze engel olması ağaçları zayıflatır ve üründe azalmalara neden olur. Koşnilin yoğunluğu arttıkça yaprak ve meyve dökümleri ile yapraklarda kurumalar başlar, ürün kaybı % 60-70'e kadar çıkabilmektedir.

Mücadelesi:

Kültürel Önlemler : Koşnil kuvvetli ağaçlarda daha az yaşam şansı bulduğundan zayıf düşmüş ağaçları kuvvetlendirmek gerekir. Bu yüzden kuruyan dallar kesilmeli, ağaçların iç kısımlarının hava ve ışık almasını sağlayacak şekilde budama yapılması, aşırı sulamadan kaçınılması ve dengeli gübreleme yapılması gerekmektedir.

Biyolojik Mücadele : Doğada bulunan çeşitli faydalılar koşnili % 50'nin üzerinde kontrol altına alabiliyorsa böyle bahçelerde kimyasal mücadele uygulanmamalıdır.

Kimyasal Mücadele :

Etkili Madde	Form.	Doz (Preparat/	Açıklama
Adı ve Oranı	Tipi	100 lt su)	
Yazlık mineral yağ , %70	EM	1500 ml	- Parazitoitlenmenin %50'nin üzerinde olduğu bahçelerde, ilaçlama yapılmamalıdır.
Yazlık mineral yağ , %85	EM	1250 ml	- Doğal düşmanların zararlıyı baskı altına alamadığı ve parazitoitlenmenin %50'nin altında bulunduğu yerlerde, ilaçlaması yapılmalıdır.
Beta cyfluthrin , 25 g/l	EC	50 ml	
Deltamethrin 25g/l	EC	25 ml	
Lambda cyhalothrin 50g/l	EC	30 ml/l	

TEMMUZ

- Kurak bölgelerde gövde ve ana dallara kireç badanası yapabilirsiniz.
- Kanserli dalların budamasını yapabilirsiniz.
- Yeni tesislerde Fidan Tırtılı zararlısına dikkat ediniz. Zarar görüldüğünde ilaçlamaya başlayabilirsiniz.
- Verticillium Solgunluğu hastalığına karşı solarizasyon mücadele yöntemini uygulayabilirsiniz.
- Zeytin Kara Koşnili zararlısına dikkat ediniz.
- Zeytin Kurdu zararlısına dikkat ediniz.

Zeytin Fidan Tırtılı: Bakımsız bahçelerde zeytin gövdesinin yanlarında bulunan kökten veya gövdeden çıkmış taze sürgünler (obur sürgünler) larvalar tarafından özellikle tercih edilir. Genç larvalar taze zeytin yapraklarında beslenirken dantelimsi bir zarar meydana getirir. Zeytin fidantırtılı 3. larva döneminden sonra çok oburca beslenmekte ve zeytin yapraklarının tamamını tüketmektedir. Özellikle son dönem larvanın zararı çok önemlidir. Larvalar, zeytin fidanlarının tüm taze sürgünlerini, zeytin ağaçlarının ise ertesi yıl meyve verecek yeni sürgünleri ile diğer sürgünlerini tamamen yemektir. Larva popülasyonunun çok yüksek olduğu durumlarda ise, 3. larva döneminden sonra zeytinin ben düşme döneminde olgunlaşmamış meyvelerle de beslenirler. Larvalar, zeytin meyvelerinin kabuğunu kemirerek beslenmeye başlar ve meyve etini çekirdeğe kadar yemek suretiyle zarar yapar.

TEMMUZ

Verticillium Solgunluğu Hastalığı: Toprakta kışı genel olarak sklerot halinde geçiren etmen ilkbaharda ağaçlara su yürümeye başladığında çimlenerek kök kısmındaki ince kılcal köklerden girer ve özsu iletim demetleri içine yerleşir. Burada gelişmesine devam eden fungus sporlar (tohum) oluşturur ve bu sporlar ağacın toprak üstü kısmındaki yapraklarına kadar götürdüğü özsu ile birlikte taşınırlar. Sporların iletim demetlerindeki miktarına bağlı olarak, bazen ağacın kendisi bazen de etmeninin sporları tarafından ağacın iletim demetleri dalcık, ana dal, gövde veya kökün herhangi bir noktasından tıkanır. Bu aşamadan sonra kapalı iletim demetinin beslediği sürgün, dal ile bunlar üzerindeki yaprak, çiçek ve meyveler kurur. Ayrıca, tıkalı iletim demeti de tıkanma noktasına kadar rengini değiştirerek kahverengimsi renge döner ve kurur. Belirti oluşumunun ileri dönemlerinde tıkalı iletim demetlerinin bulunduğu kısımdaki kabukta kurur ve dalda damar şeklinde koyu renkli olarak belli olur. Hastalığın gelişimi genellikle ilkbahar ve yaz başında (Temmuz'a kadar) meydana gelmekte, yaz içinde durmakta, sonbaharda (Eylül'den sonra) tekrar gelişme devam etmektedir.

Mücadelesi:

- Hastalıklı sürgün ve dallar sağlam kısımdan itibaren budanmalı ve bahçeden uzaklaştırılmalıdır.
- Budama aletleri dezenfekte edilmelidir.
- Kökleri koparacak derin toprak işlemeden kaçınılmalıdır.
- Damlama sulama sistemi tercih edilmelidir.
- Hastalığın konukçusu olan bitkiler . (Pamuk, domates, biber, patlıcan, hıyar, çilek vb.) ile ara ziraat yapılmamalıdır.
- Ara ziraatı yapılacak ise; **brokoli, mısır, tahıl, bakla, fiğ** tercih edilmeli.
- Analize dayalı gübreleme yapılmalıdır.
- Kök bölgesinde yararlı organizmaların miktarını artırıcı uygulamalar (Bıçkı talaşı, brokoli kalıntısı vs. uygulanması) yapılmalıdır.
- Yaz ayları süresince (Haziran, Temmuz, Ağustos) **solarizasyon** uygulanmalı

AĞUSTOS

- Yeni tesislerde Fidan Tırtılı zararlısına dikkat ediniz. Zarar görüldüğünde ilaçlamaya başlayabilirsiniz.
- Zeytin Sineği zararlısına dikkat ediniz.

Zeytin Sineği: En önemli ve ekonomik zeytin zararlısı olup kışı çoğunlukla toprakta geçirir, Haziran'dan itibaren topraktan çıkmaya başlar. Haziran sonlarına doğru dişi sinek, öncelikle iri, erken olgunlaşan zeytin meyvelerine, 200-250 adet yumurta bırakır. Sineğin yumurta bıraktığı kısım, 1-2 gün sonra koyu kahverengiye dönüşür. Buna "Vuruk" denir. Genel olarak yaz aylarında (Temmuz-Ağustos) su stresi sonucu küçük kalan, sert ve buruşuk meyvelere zararlı yumurta bırakamaz. Hava sıcaklığı 35°C'yi geçtiğinde Zeytin Sineklerinin yumurta koyamadığı da bilinmeli ve bu husus zararlı ile mücadelede dikkate alınmalıdır. Yumurtadan çıkan kurt(larva), meyve etinde galeriler açarak beslenir ve bu sayede meyvelerin çürüyerek dökülmesine, zeytinyağı randımanının düşmesine, yağın asitliğinin yükselmesine dolayısıyla verim ve kalite kaybına neden olur. Zeytin sineği ile mücadelenin yapılmaması halinde, yıllara göre, sofralık ve yağlık zeytin yetiştiriciliğinde % 30 ile % 70 oranında değişen verim ve kalite kayıpları görülür. Yılda **3-5 nesil** vermektedir.

AĞUSTOS

Mücadelesi:

Kültürel önlemler: Erken hasat zeytin sineğinin, sonbahardaki yoğun zararını kısmen azaltmaktadır. Hasat başlangıcında öncelikle kuru dip, kaba dip tabir edilen yere dökülmüş zeytinler toplanmalı ve sağlam veya ağaç üstünden toplanan zeytinlerle karıştırılmadan sıkılmalıdır.

Kimyasal mücadele: Yapılan sayımlar sonucu, salamuralık çeşitlerde %1 vuruş, yağlık çeşitlerde ise % 6-8 vuruş saptandığında ilaçlama yapılmalıdır.

Etkili Madde Adı ve Oranı	Form tipi	Doz(Preparat/ 100 lt su)	Açıklama
Spinosad 0,24 g/Lt	CB	1 lt ilaç/ 10 lt su	Kısmi dal ilaçlaması
Beta Cyfluthrin, 25 g/l	EC	30 ml/ 100 lt su	Kaplama ilaçlama
Azadirachtin A 10gr/lt	EC	500 ml /100 lt su	Kaplama ilaçlama
Dimethoate 400 g/l	EC	100 ml/100 lt su	Kaplama ilaçlama
Cyfluthrin, 50 g/l	EC	30 ml/100 llt su	Kaplama ilaçlama
Deltamethrin, 25 g/l	EC	25 ml/100 lt su	Kaplama ilaçlama
Deltamethrin, 120 g/l	EC	5.5 ml/100 lt su	Kaplama ilaçlama
Alfacybermethrin 100 gr/lt	EC	25 ml/100 lt su	Kaplama İlaçlama
Lambda Cyhalothrin 50 gr/lt	EC	30ml/100 lt su	Kaplama ilaçlama

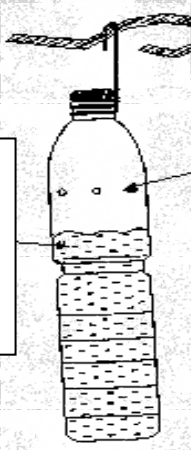

EYLÜL

- Yeni tesislerde Fidan Tırtılı zararlısına dikkat ediniz. Zarar görüldüğünde ilaçlamaya başlayabilirsiniz.
- Zeytin Sineği zararlısına dikkat ediniz.
- Don ihtimalinin olduğu yerlerde sulamayı kesin.

Zeytin Sineği Mücadelesi:

Kitlesel Tuzakla Mücadele: Bu yöntem, Zeytin Sineği çıkışlarının ilk başladığı dönemden (**Haziran ayı**) itibaren asılan tuzaklarda ergin sineklerin toplanarak sinek sayısındaki artışın önlenmesi, dolayısıyla meyvelerdeki vuruk oranı ve zarar seviyesinin ekonomik zarar eşiğinin altında tutulması esasına dayanır. Bu mücadele şekli kapama bahçelerdeki geniş alanda (ağaç sayısı en az 1000-1500 adet) veya izole yapıdaki (4-5 km yakınında zeytinlik olmamalı) bahçelerde uygulanmalıdır. Buna uyulmadığı durumda çevre bahçelerdeki Zeytin Sineği erginlerini uygulama yapılan bahçeye toplayarak yarar yerine zarar oluşturabilir. Zeytin Sineği'ne karşı ülkemizde ruhsatlı olan tek kitlesel tuzak Eko-trap'tır. Bu tuzak, içeriğindeki cezbediciler sayesinde ortamda bulunan zeytin sineklerini üzerine çekerek öldürür. Bunun yanında özellikle maliyet yönüyle daha ekonomik olan ve İspanya gibi zeytincilikte ileri ülkelerde de kullanılan ve hazırlanması son derece kolay olan "OLİPE" adı verilen plastik şişelerle yapılan bir tuzaklama yöntemi daha mevcuttur. Bu tuzak aşağıda gösterildiği gibi hazırlanır ve ağaçların güney tarafına gölgede kalacak ve her ağaca 1 şişe gelecek şekilde asılır. Şişelerin asılması işlemine **Haziran ayında** başlanır ve yaz boyunca belirli periyotlarda şişeler kontrol edilerek içerisindeki eriyiğin bitmemesine dikkat edilir.

1,5 veya 2 litrelik plastik şişelerin yarıdan fazla kısmını diamonyum fosfat (**DAP gübresi**) ve su karıştırılarak hazırlanan %3-5'lik (100 litre suya 3-5 kg DAP gübresi) eriyiği ile doldurulur.

Plastik şişenin üst yarı kısmında 5 mm çapında 4-6 adet delik açılır.

E K İ M

- Yeni tesislerde Fidan Tırtılı zararlısına dikkat ediniz. Zarar görüldüğünde ilaçlamaya başlayabilirsiniz.
- Zeytin Sineği zararlısına dikkat ediniz. Gerekirse hasat ile son ilaçlama arasındaki süreye dikkat ederek ilaçlama yapabilirsiniz.
- Hasada hazırlık amacıyla ilk yağmurlar düştükten sonra yabancı otlar ile mücadele edebilirsiniz.
- Toprağın yapısını düzeltmek için hayvan gübresi uygulayabilirsiniz.
- Yeşil zeytin hasadı yapabilirsiniz.

Zeytin hasadı, sofralık veya yağlık olarak değerlendirme amacına göre uygun zamanda yapılmalıdır. Yeşil sofralık zeytin hasadı meyvelerin sarımsı- yeşil renge döndüğü dönemde (Eylül sonu-Kasım), siyah sofralık zeytin hasadı kararmanın kabuktan meyve etine geçtiği dönemde (Kasım ayı ve sonrası), yağlık zeytin hasadı ise ağaçtaki zeytinlerin çoğunluğunun siyahlaşmasından itibaren (Ekim ayı sonu ve sonrası) yapılabilir.

Sofralık olarak değerlendirilecek zeytinlerin hasadında özellikle danelerin zedelenmemesi önemlidir. Bu durum dikkate alınarak sofralık zeytinler elle sıyırma ve dal sarsıcı hasat makineleri kullanılarak hasat edilebilir. Ayrıca, özellikle dane dokusu sert olan zeytin çeşitlerinde (Edremit gibi) tarakla sıyırma yöntemi ve sürgün sıyırıcı tipte hasat makineleri de kullanılabilir.

KASIM

- **Toprak 6rneği alma çalışmalarına başlayabilirsiniz.**
- **Siyah sofralık ve yağlık zeytin hasadına başlayabilirsiniz.**

Hasattan 6nce kullanılacak yayęı, çuval, kasa ve alet ekipmanlar kontrol edilerek hazır hale getirilmesinde fayda vardır. 6r6n evde veya bahçede fazla bekletilmemeli ve fabrikaya g6t6r6rken kasa kullanılmasının çuvala g6re daha iyi bir y6ntem olduğu unutulmamalıdır. 6nk6 kasa içerisinde bulunan zeytinler fabrikada bekleme esnasında iyi havalanmakta, daneler ezilmeden ve bozulmadan korunmuş olarak daha uzun s6re muhafaza edilmektedirler. şayet kasa kullanılması arazi ve yol koşulları vb gibi nedenlerle zorluk varsa işletmeye kadar keten uvalda taşınmalı ve bekleme anında kasada bulundurulmalıdır. Plastik uval veya torbada ise zeytinlerin 6r6yerek bozulma s6resi daha kısa olduğu için kaliteli yağ eldesi m6mk6n olmamaktadır. Bu nedenle tercih edilmemelidir.

ARALIK

- **Hasada devam edebilirsiniz.**
- **Hasadın bitmesi sonrasında kışa hazırlık çalışmalarını yapabilirsiniz.**
- **Hasad sırasında oluşan yaralardan Zeytin Dal Kanseri ve Zeytin Yara Koşnili girişini önlemek amacıyla mücadele yapabilirsiniz.**

Yağlık zeytinlerin hasadında tüm hasat yöntemleri kullanılabilir. Burada birim zamanda daha fazla miktarda zeytin hasat etmeye çalışılmakla birlikte ağaçtaki sürgünlerde yara açılmaması, sürgün kırılması ve yaprak dökümü zararlarının olmamasına dikkat edilmelidir. Ülkemizde yaygın olarak kullanılan sırtla hasat yönteminde sürgün ve dallarda yara açılmakta ve bir sonraki sene ürün verecek sürgünlerin zarar görmesine ve kırılmasına neden olmaktadır.

